

af en saadan Art, at det maa antages, at den sigtede har begaaet Forbrydelsen. Det lyder jo meget bestemt, men Forholdet er dog det, at allerede Spørgsmaalet om, hvorvidt den egentlige Genoptagelse skal finde Sted, forudsætter en Retsbehandling, som kan blive temmelig udførlig. Begæringen kan kun afvises straks, dersom det findes aabenbart, at de Omstændigheder eller Bevisligheder, der paaberaabes, er betydningsløse. Der er altsaa en ret vid Adgang til Genoptagelse, i alt Fald til at faa en Retsforhandling i Gang om egentlig ny Behandling af Sagen, og der er efter Loven intet i Vejen for, at en saadan Genoptagelse kunde begæres endog flere Gange. Hvis det er mislykket en Gang, kan man søge efter nye Beviser, og hvis man mener, man har dem, kan man igen forsøge sig, og der er egentlig ingen Grænse for, hvor længe man kan blive ved. Det er noget, som set fra Retfærdighedens Standpunkt, som jo dog skal være det afgørende for alt, hvad vi her taler om, og navnlig set fra den tiltaltes Standpunkt, er ganske overordentlig betænkeligt. Det er i sig selv en Ulykke at skulle underkastes en kriminel Forfølgning, men det er noget, som vi alle maa finde os i, hvis vi kommer i en Situation, hvor Omstændighederne taler stærkt imod os. Hvis det saa viser sig, at den paagældende i Virkeligheden er uskyldig, bliver han frifundet, og saa maa man søge at hjælpe paa den Ulykke, der er sket, ved Erstatning eller paa anden Maade. Men det kan ikke nægtes, at det er en endnu langt større Ulykke at skulle underkastes en Straffeforfølgning den ene Gang efter den anden. Meget taler for, at den, der en Gang har gaaet denne Skærsild igennem og er blevet frifundet, ogsaa skal være fri og skal kunne føle sig tryk mod, at man igen tager den Sag op og paa ny rejser Anklage imod ham for det samme. Og overfor dette særdeles vægtige Moment synes det at komme i anden Række, at der saa maaske kan indtræffe enkelte Tilfælde, hvor det viser sig, at en Person, der er frifundet, alligevel er skyldig. Det er dog naturligvis de allersjældneste Tilfælde, at Folk bliver frifundet, naar de i Virkeligheden er skyldige, eller i alt Fald, at der er saadanne Beviser imod dem eller kan skaffes saadanne Beviser imod dem som dem, der skal være afgørende for Genoptagelse. Skulde det indtræffe, er det i alle Tilfælde et stort Spørgsmaal, om man saa ikke hellere maatte bortse fra Muligheden af at faa den paagældende uretmæssigt frifundne straffet end at udsætte alle frifundne for den Usikkerhed,

at en Sag imod dem, der en Gang har været paadømt, kan blive genoptaget.

Det Standpunkt, jeg her har fremhævet, har i alt Fald Arildstidshjemmel i Straffeprocessens klassiske Land, England. Der har det alle Dage staaet fast, at naar en Person er endeligt frifundet under en Straffesag, kan der ikke mere røres ved ham, selv om det bliver nok saa klart, at han alligevel har begaaet Forbrydelsen. Og denne Retssætning, som i England har Arildstidshævd, er derfra overført til Nordamerika. Man har dér, byggende paa den engelske Opfattelse, betragtet det som saa vigtigt at sikre Borgerne mod gentagen Strafforfølgning, at man endog har indført det i Unionsforfatningen, allerede som den blev vedtaget i dens oprindelige Skikkelse. Der staaer der udtrykkelig, at ingen af Staterne maa Straffesager, som er endt med Frifindelse, genoptages; den, som en Gang er frifundet, er fri, og der kan ikke mere være Spørgsmaal om at straffe ham. Og denne Bestemmelse, som findes i Unionsforfatningen, er senere, saa vidt mig bekendt, gaaet over i alle de enkelte Staters Forfatninger. Altsaa, paa hele det engelsk-amerikanske Retsomraade er det en ganske ubestridt Ting, at en Frifindelse er endelig, og at der ikke bør være Tale om Genoptagelse. Det samme, som er antaget paa dette store Omraade, gælder ogsaa i de fleste europæiske Lande: i Frankrig, i Italien, i Spanien, ifølge en ny Lov af 1888, saa vidt jeg erindrer ogsaa i Holland og Belgien og en Række svejtsiske Kantoner, ligesom det ogsaa gjaldt i Preussen, forinden den nye tyske Rigslov kom. I alle disse Lande staaer det ganske fast, at den, som en Gang er frifundet, er fri, og man kan ikke genoptage Sagen. For Kuriositetens Skyld skal jeg nævne, at naar i nyere Tid eksotiske Lande har, som det hedder med et juridisk Udtryk, reciperet, d. v. s. optaget europæisk Ret i en samlet Sum, har man altid optaget denne Sætning blandt andre vigtige Sætninger. Det gælder saaledes om Ægypten og Japan.

I nyere Dage er der imidlertid kommet en Betragtning frem, som har gjort, at man nogle Steder har været tilbøjelig til at lempe paa det Princip, som jeg nu har udviklet. Det er nemlig blevet gjort gældende, at det dog var urimeligt, og at det ogsaa var meget nedbrydende for Retsbevidstheden, at en Person, der en Gang var frifundet, kunde gaa rundt og ligefrem prale af, at han havde begaaet en stor Forbrydelse, men Justitsen havde ikke kunnet over-